

Яценко Н.О. ст..гр.ФКфеС-12-1
Науковий керівник:
Ст..викл. кафедри ЕАіФ Замковий О.І.
(Державний ВНЗ «Національний гірничий
Університет, м.Дніпропетровськ, Україна)

Процентний дохід банку при кредитуванні підприємств

Процентна політика при кредитуванні, поряд із керуванням ризиком, є одним із найважливіших елементів загальної політики банку. У процесі визначення ціни кредиту особливе значення необхідно надавати аналізу таких факторів: зовнішні і внутрішні ризики для банку, у тому числі пов'язані із здійсненням визначеної банківської операції або клієнтом; «агресивність» банку; конкуренція; категорія клієнта; прибутковість; вартість ресурсів; гнучкість цін по кредитах і депозитам [1].

Таким чином, головним завданням процентної політики банку є мінімізація процентного ризику в межах прибутковості та цілей ліквідності [3].

При здійсненні фінансових розрахунків суми грошей незалежно від їх походження та призначення пов'язують з конкретними періодами або моментами часу. Тому в кредитних угодах передбачаються не тільки суми боргу, а й строки та періодичність його погашення і плати процентів. Особливо важливу роль чинник часу відіграє при довгостроковому кредитуванні [2].

Відповідно застосовують різні види процентних ставок, кожна з яких має свої ознаки. Зокрема, проценти розрізняють за базою, яка береться для їх нарахування. При цьому застосовують постійну чи послідовну змінну базу для розрахунку. У разі застосування змінної бази за неї береться сума, отримана на попередньому етапі нарощення, або дисконтування [4].

У разі постійної бази використовують прості процентні ставки. Процентні ставки також можуть бути фіксованими або плаваючими. Перша з них установлюється незмінною на весь період користування позичкою. Плаваюча - процентна ставка, величина якої змінюється залежно від обумовлених у кредитній угоді чинників, наприклад, від зміни темпів інфляції, облікової

ставки центрального банку, зміни вартості кредитних ресурсів на грошовому ринку тощо. У разі застосування плаваючої процентної ставки встановлюється не сама процентна ставка, а лише базова ставка і розмір надбавки до неї - спреда.

У розрахунках на практиці застосовують так звані дискретні проценти, тобто проценти, які нараховують за фіксовані у договорі періоди (рік, півріччя, квартал, місяць, день). При цьому період розглядається як дискретна змінна [4].

Банки можуть використовувати й інші види нарахування процентів.

Модель ставки "цінового лідерства" (ставка "прайм-рейт") - ставка, за якою банки надають короткострокові позики великим корпоративним фірмам з досконалою фінансовою репутацією. Це найнижчі ставки, оскільки ризики і витрати на аналіз кредитоспроможності позичальника найменші.

Модель "вартість плюс" - облік вартості залучених банком коштів і його операційних витрат, пов'язаних із цим.

Модель максимальної процентної ставки "КЕП" — погоджена верхня межа ставки за кредитом незалежно від майбутньої динаміки процентних ставок на грошовому ринку.

Модель надбавки — встановлений процент надбавки, який не може бути більшим за раніше визначений, наприклад, 5 % до ставки "прайм-рейт".

Таким чином можна зазначити, що питання пов'язані з визначенням процентного доходу банку при кредитуванні підприємств досить різноманітні і потребують детального вивчення перед застосуванням до того чи іншого позичальника.

Список літератури:

- 1.Заруцька О.П. Рівновага залучених та розміщених банківських ресурсів якнеобхідна умова стабільного розвитку// Вісник НБУ. - №4. – 2007. – С.20-27.
- 2.Фінанси підприємств: Підручник / Кер. авт. кол. і наук. ред. А. М. Поддєрьогін. — К.: КНЕУ, 2000. — 460 с.
- 3.Кухарук Н.С. Чмерук Г.Г. сутність та призначення процентної політики банку.// «Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики»Збірник наукових праць Університета банківської справи Національного банку України (м. Київ) на базі Харківського інституту банківської справи./ Випуск 1(10)/2011Частина II. – С.68-75.
- 4.Вовчак, О. Д. Кредит і банківська справа : підручник / О. Д. Вовчак. – К. : Знання, 2008. – 564 с.